

כמעוף הבז: הקו בין חומר לרעיון

As the Flight of the Falcon: The Line Between Matter and Idea

כמעוף הבַּו: הקו בין חומר לרעיון As the Flight of the Falcon: The Line Between Matter and Idea

2025 יולי July 2025

שרון תובל	אוצר התערוכה
Sharon Toval	Exhibition Curator
ענת שרון	עריכת הטקסט
Anat Sharon	Text Editing
ענת שרון	תרגום לאנגלית
Anat Sharon	Translation
בסמן/טננבאום	עיצוב גרפי
Basman/Tenenbaum	Graphic Design
אסף אורן	צילום התערוכה
Assaf Oren	Exhibition Photography
אביתר טוקר	הצבת התערוכה
Eviatar Toker	Exhibition Installer
הדר סייפן,	שער הקטלוג
פטרולים בסטודיו:	Catalog Cover
ערב אל עראמשה	
(מפונה), 2024	
Hadar Saifan,	
Studio Patrols:	
Arab Al-Aramshe	

תודה מיוחדת למיטל גרינוולד ולנטלי אלדר על העזרה בהפקת התערוכה Special thanks to Meytal Greenvald and Nataly Eldar for assisting in the exhibition production

(evacuated), 2024

כל העבודות מיועדות למכירה. לפרטים נוספים נא ליצור קשר עם הקבלה.

All works are for sale.
Please contact the hotel reception

for further information

Partici	nating	Artists
laltiti	paring	

האמנים המשתתפים

Shahar Marcus שחר מרקוס שירלי וגנר Shirley Wegner בועז לניר **Boaz Lanir** ברמל אילן Carmel Ilan Shony Rivnay שוני ריבנאי Haya Graetz Ran חיה גרץ-רן David Isaacs דיויד אייזיקס Avishai Platek אבישי פלטק איילת עמרני נבון Ayelet Amrani Navon Noy and Tamir נוי ותמיר Adi Argov עדי ארגוב איה אליאב Aya Eliav Shay Arick שי אריק Ann Ruth Facktorovich רות אן פקטורוביץ Hadar Saifan הדר סייפן גל ארצי Gal Artzi מיכל לוי גור Michal Levi Gur גיל שמרלין Gil Shmerlin

אנו שמחים להציג בקטלוג זה את יצירות האמנות בתערוכה כמעוף הבַּז: הקו בין חומר לרעיון – התערוכה הרביעית המוצגת במסגרת פרויקט "ארט יערות הכרמל", מיזם ייחודי של רשת מלונות ישרוטל ואחוזת יערות הכרמל, השמים דגש על קידום ותצוגת אמנות בת-זמננו.

במקביל מקיימת רשת ישרוטל מיזמים אמנותיים נוספים, בהם במקביל מקיימת רשת ישרוטל מיזמים אמנותיים נוספים, בהם DigiArt אביב, החממה לאמנות דיגיטלית במדיה הדיגיטלית The Lab אביב, המקדמת אמנים היוצרים במדיה הדיגיטלית חלל – מעבדה לאמנות ברח' הרצל בתל-אביב, המשמשת חלל לאמנות ניסיונית אוונגרדית והתוכנית המפורסמת "שהות אמן" (A.F.A.R. Art Forest Artists Residency), המארחת באחוזה זו עשייה אמנותית של אמנים מובילים.

הנכם מוזמנים לעיין בקטלוג הדיגיטלי של התערוכה, להעמיק ביצירות ולשוטט בתערוכה המוצגת ברחבי המלון. כל העבודות המוצגות עומדות למכירה. רשת מלונות ישרוטל, המובילה מזה שנים את הפעילות התרבותית והאמנותית בתחום המלונאות ותרבות הפנאי בישראל, מובילה גם בתחום האמנות העכשווית ומעודדת יצירה ישראלית מקורית.

> בברכה, ליאור רביב מנהל כללי רשת מלונות ישרוטל

Dear guests,

We are pleased to present in this catalog the works of art in the exhibition As the Flight of the Falcon: The Line Between Matter and Idea — the fourth exhibition presented as part of the "Art Carmel Forests" project — a unique initiative of the Isrotel Hotels Chain and the Carmel Forests Estate, which emphasizes the promotion and display of contemporary art.

At the same time, Isrotel Hotels Chain maintains other artistic projects, including DigiArt — a digital art incubator at the Royal Beach Hotel in Tel-Aviv, which promotes artists who create digital media in The Lab, an art laboratory on Herzl Street in Tel-Aviv that serves as a space for avant-garde experimental art, and the famous A.F.A.R. Art Forest Artists Residency program that hosts the artistic work of leading artists.

You are invited to browse the digital exhibition catalog, delve deeper into the works, and wander through the exhibition displayed throughout the hotel. All the works on display are for sale. The Isrotel Hotels Chain has been a leader in cultural and artistic activity in the field of hotels and leisure culture in Israel for years; it also leads in the field of contemporary art and encourages original Israeli creation.

Best regards,
Lior Raviv
General Manager
Isrotel Hotels

כמעוף הבו: הקו בין חומר לרעיון

התערוכה כמעוף הבז: הקו בין חומר לרעיון שואבת השראה ממעוף הבז הנקבי הדרום-אפריקאי, שטס פעמיים בשנה בקו ישר כ-10,000 קילומטרים מדרום אפריקה לפינלנד בעזרת הכְּוונה פנימית המחברת בין תודעת הבז למרחב הגיאוגרפי. הכְּוונה זו איבדו בני האדם מזמן. נותרה רק האינטואיציה, שיש שעדיין יודעים להקשיב לה, והיא המצפן הטבעי והנכון ביותר לבני אנוש.

אם כשרבוט במערות פרהיסטוריות, כקליגרפיה מזרחית, כקו מִתאר בציור קלאסי או כמסלול תנועה במרחבים דיגיטליים, הקו היה ונותר אמצעי מרכזי לביטוי חזותי. עם זאת, מעבר לפונקציה הצורנית שלו מעלה הקו שאלות מהותיות באשר לגבולות, לתנועה, לזהות, לפוליטיקה ולתקשורת. כמו תוואי של נחל מבקש הקו לנוע ממקום למקום, ליצור קשרים ולחתור דרך מכשולים. הוא יכול להיות חוט דק של משמעות, או גבול ברור המפריד בין יש לאין. הקו הוא בו-בזמן חומר ורעיון: הוא עשוי להיחרט בסלע או לחלוף כאור, להתקיים כפס מתכתי או כברק אלגוריתמי על המסך. הקו עשוי להיות גם קרבה פיזית או התרחקות, עוגן חזותי או אפשרות בלתי ממומשת. התערוכה שואפת להתחקות אחר ריבוי ההקשרים שיש לקו

בכניסה למלון מוצגת ליידי לוטוס, עבודת הווידאו של עדי ארגוב. מדובר בסופראימפוזיציה (חפיפה) של כמה רישומים המדמים את פרח הלוטוס. לרישומים תנועת נשימה, הלוך ושוב, כמין לב פועם של היצירה עצמה, כאשר יחד הם יוצרים מעין סימפוניה ציורית פואטית. בחרתי להתחיל את התערוכה עם עבודה זו מאחר שהיא דנה בבסיס צורתו של הקו, בפּשָט שלו, אך גם כי פרח הלוטוס, הגדל מעל הביצה, הוא סמל לגבורה, להתמודדות ואף להתחדשות. סמליות זו מחברת אותנו למציאות הקולקטיבית שבה ערכים אלו כה נחוצים.

לצד עבודה זו מוצגים תצלומים פיוטיים ועדינים של **שי אריק,** העשויים מגבעולים ופרחים מינימליסטיים מאוד בקווים ישרים, נקיים, המחזירים אותנו אל הציור המופשט עוד מאסכולת הבאוהאוס, בין קנדינסקי למירו, אם כי ללא צבעוניותם הבסיסית.

במסדרון לכיוון חדר הכושר מוצגות עבודות המטפלות במרחבי החוץ ובקו כמסמן טריטוריאלי. בתחילת המסדרון מוצב הרישום מאיה, נעמי, תמה ואלכסנדר של חיה גרץ-רן, שנראות בו נכדותיה עומדות בשדה חרוך ומסתכלות אל האופק, אל עתידן הלא-נודע. מבטן מתיישר עם זה של אלכסנדר זייד בפסלו הנראה הרחק בקו האופק, רכוב של סוסתו ומביט מזרחה. זייד, ממקימי השומר ואגודת השומרים, מציין במבטו את הארץ החדשה המובטחת, שבשנות השלושים של המאה ה-20 הייתה עדיין בגדר רעיון. עבודה זו מציבה קו מתח בין ההווי הקולקטיבי של אותו זמן וההבטחות של אבותינו מקימי הארץ, לבין מה

שנותר מכל אותן הבטחות לארץ זבת חלב ודבש.

בהמשך המסדרון מציג שחר מרקוס שלשה תצלומים מתוך הווידאו כרמל ספירלי, שצולם בעת שהותו בתוכנית "שהות אמן" במלון "יערות הכרמל". בווידאו נראה מרקוס מבצע את אמן" במלון "יערות הכרמל". בווידאו נראה מרקוס מבצע את המשימה הסיזיפית של סחיבת אבנים ממורד ההר והעלאתן כדי ליצור את הספירלה סביב דמות נשית (אמנית הפרפורמנס דנה חָרֶס) המוצבת בליבה. מרקוס משרטט גבולות פיזיים ואנרגטיים הן על חלקת ההר הן מסביב למצולמת. עבודה זו מזכירה עבודות מתקופת אמנות האדמה בשנות השבעים של המאה הקודמת, ומתחברת למיצג המצולם שיצרה בזמנו האמנית מרים בַּבֶּסה בעת שהותה בתוכנית "שהות אמן", וזאת כמחווה לאמן יצחק דנציגר (1977-1916) שנטע על הכרמל סדרה של עצים לתיקון הנוף בחורשת האלונים בסג'את אל-ארבעין, שהוקדשה לארבעים גיבורים ערבים, והוצעה על ידו כמקום מתאים להקמת אתר הנצחה לחללי חיל התותחנים. בדרך לספא אפשר לראות תיעוד

בהמשך המסדרון, מול חדר הכושר, מוצג ציורה של איילת עמרני נבון נדידה מתמדת, המראה נוף מדומיין, כבד, עמוס, טעון חשמל, המחולק לשני מפלסים. אפשר לקשר את החלק העליון לרוחני ואת החלק התחתון – לגשמי. החיבור ביניהם נעשה באמצעות בועות הנראות זורמות בין שני הממדים, בין הנגלה לנסתר, בין הרוחני למוחשי, בין הפיזי למטפיזי. עבודתה של עמרני נבון מחזירה אותנו לתפיסה האפלטונית של הקו האידיאי כמעבר בין העולמות, כאשר האידיאה היא הרוח, ההפשטה. העבודות של שלשת האמנים המוצגות במסדרון מעלות שאלות מהותיות באשר לגבולות, לתנועה, לזהות פוליטית ולתקשורת בין-אנושית בכלל.

מצולם מתוך המיצג האמנותי העץ שנותר.

בלובי של המלון מוצגים שני תצלומים של שירלי וגנר, תוצר של עבודה עמלנית בסטודיו שלה, שבו היא בנתה מֵיצבים גדולי ממדים ותיעדה אותם. תצלום אחד נראה כמחולק לשניים, ואפשר להבחין בקליפסים התופסים ויניל פלסטי שקוף התומך בחלוקה אופקית של הקומפוזיציה. בחלק התחתון נראה שדה שיבולים יבש ומשובש, והעין מתמקדת מייד בגזירות התצלום של הדבר עצמו. האם זה תצלום? האם מציאות? האם זהו קולאז'? או אולי כל אלו גם יחד? הקומפוזיציה כולה מעניקה תחושה של מין הפרעת תדרים, בדומה לזו שהתרחשה רבות על גבי מסכי הטלוויזיות הישנות. השידור שובש. משהו מפריע. בדומה לעבודה זו, גם התצלום עם הסברסים מורכב באותה שיטתיות משובשת, אלא שכאן עלי הסברס הצפים אינם נראים טבעיים, ואף אפשר לראות את חוטי הדייג שהם ניתלו בעזרתם. העבודות בוחנות את הגבולות בין מציאות לדמיון, אך אין זו סתם מציאות, אלא היא מפוברקת על ידי המאסטר עצמה. לפעמים מבצבצות מתוכה "אי-התאמות", אך עינינו כה רגילות לתפוס את המציאות הזאת, שהאמת האבסולוטית של אותן "אי-התאמות" נתפסת כשקר או כקונספירציה. מערת אפלטון במלוא הדרה.

כך גם מעשה הציור אצל שוני ריבנאי, המציג בתערוכה שני ציורים מופשטים-מדומים הנמצאים על הגבול המדיומלי של כמעט הפשטה. ההפשטה עשויה לנבוע מהרצון לטשטש או להסוות מציאות אסתטית מסוימת כמשחק וולונטרי או כיצירת אשלָיה. הציור המופשט, שעל פי רוב נתפס בקרב הציבור הרחב כ"פשוט לביצוע", עשוי לתעתע את עיני המתבוננים בבסיסו של מעשה הציור עצמו או את המנסים להבין את כוונת האמן. האם התכוון להטמיע בו קודים בלתי פורמליים וצורניים? האם רוחו של האמן השתלטה על משיחות המכחול לכדי דילולן על הבד? אצל ריבנאי הפירוק ברור, כי הוא הותיר אחריו אסופה של אלמנטים או אובייקטים הצפים להם בחלל הקנבס.

בספרו הנודע של הצייר ומבקר האמנות ג'ון בֶּרגִ'ר (,2017-1926 2017-1926) על ההתבוננות נטען שהמבט לעולם אינו ניטרלי, אלא עובר דרך מסננים של תרבות, ידע, מגדר והיסטוריה. אך מה קורה כשהנראה הוא מופשט? ללא דימויים לפענוח? אך מה קורה כשהנראה הוא מופשט ללא דימויים לפענות? ההתבוננות בציור מופשט דרך הפריזמה של ברג'ר מעוררת שאלות עמוקות על אופן הראייה שלנו, על כוונות האמן ועל משמעות ההפשטה כאשר אין דימוי ברור לזהות. בציור מופשט נותרים הצופים ללא נקודת אחיזה נרטיבית, ועל כן נדרשים לחוויה אחרת לגמרי: גופנית, תחושתית, רגשית. האמן אינו לחוויה אחרת לגמרי: גופנית, תחושתית, רגשית. האמן אינו שקט, היוצרים הדהוד פנימי בצופים. הפשטה אינה רִיק, אלא מרחב עשיר המסלק את ההסברים הידועים לטובת קשר ישיר מרחב עשיר המסלק את ההסברים הידועים לטובת קשר ישיר יותר עם החומר, עם הפעולה, עם התחושה. ציוריו של ריבנאי הופכים לזירה שבה הצופים לא רק מתבוננים אלא נשאבים פנימה. כך המבט בציור מופשט אינו ניתוח אלא השתתפות,

וההתבוננות עצמה נעשית פעולה של חיבור.

בקומה השלישית של המלון מוצגות יצירות של כמה אמנים העוסקים בחיבורים הטריטוריאליים והקולקטיביים של החברה בישראל. הדר סייפן יצרה את סדרת פטרולים בסטודיו, שלוש תיבות אור המשקפות את מתארם של הקיבוצים חניתה ומנרה ושל הישוב ערב אל-עראמשה, שפונו עם פרוץ המלחמה. סייפן פיטרלה לאורך היישובים שעל גבול לבנון ושרטטה לאחר מכן בסטודיו את קווי המתאר של כל ישוב על גבי מפות טופוגרפיות, הניחה עליהן נייר שחור מחורר, האירה אותו ועברה עליו עם מצלמתה בחשיפה איטית. המצלמה רשמה את התנועות ונוצרו רישומי אור של גדרות הרמטיות, כסוג של בקשה להגן על היישובים מתוך הסטודיו. סייפן החזירה תפיסתית את הדרם של היישובים העזובים ויצרה מעין כתרים מוזהבים, סמל לחיים ולשפע.

באותה רוח של סימון והתראה מסמן **שחר מרקוס** טריטוריה במדבר יהודה בעבודת הווידאו **ענן עשן** על ידי הליכה עם קופסה שמיתמר ממנה עשן שחור היוצר מעין ענן. מחד זוהי נקיטת עמדה פיזית, ומאידך – עמדה ערכית. מרקוס הושפע מדבריו של הפַּסל הנודע יצחק דנציגר, שפורסמו בריאיון שערך עימו אוצר האמנות אמנון ברזל לעיתון "הארץ".*

"אחריותו של האמן בחברה היא כשל מחנך, הוגה דעות, רב, אב, נביא בשער, מטיף. עליו לשמור על הדברים שנעשו כאן. [...] האמן צריך להעלות רעיון, להצביע על כיוון, לזרום תמיד כנחל בחברה, להבקיע את הקשיים. האמן הוא פוליטיקאי, וכך למעשה היה תמיד."

ואכן, האמן הוא תמיד פוליטי, ואין יצירת אמנות שאינה נוקטת עמדה כזו או אחרת.

כך גם עבודתה של כרמל אילן גבולות פרומים. נראה בה קו המשרטט את גבולות הארץ, הנוקט בכך עמדה פוליטית. הקו משורטט על רצועות שזורות שתי וערב של קרעי מילון עברי-ערבי ערבי-עברי, כאשר את כל המרקם המאוחד מחזיקות שתי ידיים שונות. הסופר היהודי-צרפתי ז'ורז' פרק (-1982, 1974):**

"המרחב הוא ספֵק: אני חייב לסמן אותו, לציין אותו ללא הרף; הוא אף פעם לא שלי, הוא לא ניתן לי אף פעם, אני

חייב לכבוש אותו."

אילן מתכתבת עם תפיסות מרחביות, אך בחירתה במילון עברי-ערבי מציבה בחזית את ביקורתה על המתרחש במישור הקולקטיבי. היא מנסה לאחד גבולות פרומים, בעוד שחר מרקוס והדר סייפן כבר לקחו צעד קדימה ומסמנים גבולות אלו.

בקומה השנייה, בחלל הגלריה, מוצג מיצב המתחבר לרעיון הקיבוץ ששימש לאורך השנים ועד היום חומת מגן למדינה. באלכסון הראשון מוצבות שתי עבודות המנוגדות זו לזו וגם משלימות זו את זו. קו המים של אבישי פּלָטֶק וקו האש של גיל משרלין. הראשונה היא עבודת וידאו שבה מצולם פלטק בצמוד למגדלי מים קיבוציים, בוחן אותם עם גופו ושוהה בצמידות להם, כמעין התחברות אנרגטית למבנים נשכחים. מגדלים אלו, שהיו ציר חיים מרכזי, שימשו להפצת מים ביישוב ולעיתים אף לצורכי איתות ותצפית. זהו מסע רגשי הלובש ביטוי פיזי דרך לנוקשות הפאליות של המבנים. הוא מרכך אותם, אולי מנסה לנוקשות הפאליות של המבנים. הוא מרכך אותם, אולי מנסה בכך להחזיר את חיוניותם הקודמת. מנגד ניצב עמוד האש של גיל שמרלין, המדמה להבה עולה התוחמת ומשנה את פני חלל התצוגה. אלמנט האש מאזן את אלמנט המים ויוצר בהצבה התווי משקל חזותי ותפיסתי.

באותו חלל של הנרטיב הקיבוצי של פלטק ממשיך בועז לניר עם תצלומים בשחור-לבן משנות התשעים. בסדרת אנשי הקיבוץ ואת עיסוקם במלאכות הקיבוץ ואת עיסוקם במלאכות היומיום כמהלך היסטורי, מחשש להיעלמותם מהנוף הישראלי. התצלומים של לניר מבוימים, בעלי ערך אסתטי מהודק ומהדהדים את תולדות הצילום המערבי, בעיקר האמריקאי. סדרות כמו אנשי הקיבוץ מאמצות את הגישה הוויזואלית והמחקרית של הצלמת דיאן ארבוז (Arbus, 1971-1923), שתיעדה את שולי החברה האמריקאית. הטכניקה של לניר דומה לזו של הצלם הגרמני אוגוסט סנדר (Sander, 1964-1876): בִּיוּם, אוצרוּת של הקומפוזיציה, צילום מוקפד, פריים ריבועי ורבדים של סטודיום (מחשבות על צילום) הטוען את העבודות במשקל היסטורי דוקומנטרי.

גם חיה גרץ-רן מצטרפת בתערוכה זו לדיון הקיבוצי. בסדרת הצלחות זמן קיבוץ היא ציירה מקבץ של דמויות בשחור, חלקן נראות כלקוחים מאגדות ילדים וחלקן מחיי הקיבוץ או הכפר. צלחות הפלסטיק שהיו בשימוש בחדרי האוכל הקיבוציים יוצרו במפעל "תמה" שבקיבוץ משמר העמק. מדי פעם מוצגת צלחת שחורה המתפקדת כמין אמנזיה בזיכרון הקולקטיבי הישראלי. סדרת הדמויות מתכתבת עם אמניות כמו קארה ווקר הישראלי. שהפכה את הדמות של צלילית שחורה לאייקון אמנותי עכשווי.

בהמשך הקומה מציג גל ארצי פסל מופשט עשוי מתכת חלודה, המוצב על תושבת בסיס מבטון. עבודה זו היא דוגמה לפיסול מופשט שבו הקו והתנועה באים לידי ביטוי דרך החומר עצמו. הדיון עשוי להתקיים באותם מישורים של ההתבוננות כפי שהורחב לגבי ציוריו של רבנאי, אך כאן נדמה כי החומר המתכתי קפוא בתנועה, באילו היה בד רך שנתפס ברגע של סחף או קיפול. הצורה הכללית אורגנית ואסימטרית ומזמינה את הצופה להקיף אותה ולחוות את המתח המשתנה בין חללים סגורים לפתוחים, בין קמטים לעיקולים. במובן זה אין הקווים מצוירים אלא נולדים מתוך גבולותיה של המתכת הקמוטה. אלו קווי תנועה, קווי מתח, ולעיתים אף קווי

אלא רגשית ומטמיעה את הצופה.

בחלקה השני של הקומה, לכיוון הספא, מוצבים שני ציורים גדולי ממדים של שי אריק. אלו ציורים צבעוניים, אקספרסיביים, הנעים בין המופשט הלירי (במובן של ביטוי אישי של האמן) לצליליות שבציור, לאינטימיות ולספונטנית של נגיעות המכחול, אך פחות למונוכרומטיות הלירית המקובלת בהגדרתה בתולדות האמנות. שי אריק נראה כמדלג בין עולמות: בין העולם הפנימי על גבול הרוחני לבין העולם החיצוני הפיגורטיבי יותר. הדמויות, הנראות קשורות לרחם של הציור, תפוסות או מוחזקות על ידי קווים או "חבלי טבור". האם זהו עוּבּר? או שמא כבר אדם בוגר המתַקשר עם העולם הגשמי?

ארבעת ציוריה הקטנים של איילת עמרני נבון, קו האופק, המוצגים בפינת ההמתנה של הספא, מדללים עוד יותר את הצבע לכדי הפשטה מרוחה יותר, כשמם, ומהווים מצב ביניים למרחבים פוליטיים אמנותיים.

עבודת האריחים של מיכל לוי גור, זכר לחורבן, אריחי קרמיקה העשויים שכבות של אדמות וחרסיות שונות ושרופים ברמות שונות, מדמה בתנועתיות מעין מערבולות ועולמות מופשטים העשויים לקבל פרשנויות רבות ושונות. עבודתה מהווה מעין ארכיון קרמי, זכר לשכבות היסטוריות המשתייכות לאדמה העתיקה שעליה אנו חיים.

אוצר: שרון תובל

^{*} אמנון ברזל, "יצחק דנציגר: הנוף כיצירת אמנות", "הארץ", 29.7.1977.

^{**} ז'ורז' פרק, **חלל וכו': מבחר מרחבים**, תרגום: דן דאור ואוולין עמר, הוצאת ידיעות ספרים, בבל, 1998, עמ' 52.

As the Flight of the Falcon: The Line Between Matter and Idea

The exhibition **As the Flight of the Falcon: The Line Between Matter and Idea** draws inspiration from the migratory flight of the female South African Falcon, which flies twice a year in a straight line some 10,000 kilometers from South Africa to Finland. This journey is guided by an internal compass that connects the bird's consciousness to the geographical space—an innate sense of direction long lost to humankind. What remains is intuition, which some still know how to listen to, serving as humanity's most natural and accurate compass.

Whether as a scribble on prehistoric cave walls, Eastern calligraphy, a contour in classical painting, or a trajectory in digital realms, the line has always been and remains a central means of visual expression. Yet beyond its formational function, the line raises fundamental questions about boundaries, movement, identity, politics, and communication. Like the course of a stream, the line seeks to move from place to place, to form connections, and to carve paths through obstacles. It may be a thin thread of meaning, or a clear boundary separating existence from absence. The line is both material and conceptual: it may be etched in stone or flash like light, exist as a metallic strip or as an algorithmic bolt on a screen. The line may also signify both physical closeness and distancing, a visual anchor or an unrealized possibility. The exhibition aims to trace the multitude of contexts the line holds in today's reality.

At the hotel entrance, **Lady Lotus**, a video work by **Adi Argov**, is on display. The piece is a superimposition of several sketches resembling the lotus flower. These sketches pulse with a breathing rhythm, back and forth, like a beating heart of the artwork itself, as together they create a poetic, pictorial symphony. I chose to open the exhibition with this work because it addresses the fundamental form of the line, its simplicity, but also because the lotus flower, which grows above the swamp, symbolizes heroism, resilience, and even renewal. This symbolism connects us to a collective reality in which

such values are deeply needed.

Alongside this piece are delicate and poetic photographs by **Shay Arick**, composed of highly minimalist stems and flowers in clean, straight lines. These works echo abstract painting, recalling the Bauhaus School—from Kandinsky to Miró—albeit stripped of their signature colorfulness.

In the corridor leading to the gym are works that engage with exterior spaces and the line as a territorial marker. At the start of the corridor is Maya, Naomi, Tama, and Alexander, a drawing by Haya Graetz Ran, depicting her granddaughters standing in a scorched field, gazing toward the horizon, toward their unknown future. Their gaze aligns with that of Alexander Zaid in his statue seen in the distant horizon, mounted on his mare and looking eastward. Zaid, a founder of Hashomer and Agudat Hashomrim (The Guards Association), gestures with his gaze toward the new Promised Land, which in the 1930s was still merely an idea. This work draws a line of tension between the collective ethos of that time and the promises made by our founding fathers, and what remains today of all those promises of a land flowing with milk and honey.

Further down the corridor, Shahar Marcus presents three photographs from his video Spiral Carmel, filmed during his artist residency at the Carmel Forest Hotel. In the video, Marcus is seen performing the Sisyphean task of laboriously hauling stones up a mountainside to form a spiral around a female figure (the performance artist Dana Haras) standing at the center. Marcus delineates both physical and energetic boundaries, both on the mountain and around the subject. This piece recalls 1970s Land art and resonates with a filmed installation created by the artist Miriam Cabessa during her own residency, as a tribute to the famous sculptor Yitzhak Danziger (1916-1977), who planted a grove of trees on Mount Carmel to restore the landscape of the oak grove in Sajjat al-Arba'in. This grove, dedicated to forty Arab heroes, was proposed by Danziger as a suitable site for a memorial to the fallen of the Artillery Corps. On the way to the spa, one can view photographic documentation from the artistic installation The Tree that Remained.

Further down the corridor, across from the gym, Ayelet Amrani Navon's painting Constant Migration presents an imagined, weighty landscape, loaded, charged with electricity, divided into two levels. The upper part may be read as spiritual, the lower—as material. The two are connected by bubbles that appear to flow between the two dimensions—between the visible and the hidden, the spiritual and the tangible, the physical and the metaphysical. Amrani Navon's work takes us back to the Platonic concept of the ideal line as a passage between worlds, where the idea is the spirit, the abstraction. The three artists' works in the corridor raise essential questions about boundaries, movement, political identity, and interpersonal communication in general.

In the hotel lobby, two photographs by **Shirley Wegner** are displayed. These result from intricate studio work in which Wegner constructs large-scale installations that she then documents. In one photograph, the composition is split in two, with visible clips holding up a transparent vinyl sheet that creates a horizontal division of the composition. The lower section shows a dry, distorted wheat field, and the eye immediately focuses on photographic cutouts of the actual scene. Is it a photograph? Is it reality? Is it a collage? Or all of the above? The overall composition evokes a kind of signal disruption, reminiscent of static on old TV screens. The broadcast is disrupted. Something is interfering. Similarly, the photo with the prickly pears is also constructed from the same distorted methodical approach; only here, the floating prickly pear leaves don't look natural—one can see the fishing lines they are suspended by. These works examine the boundaries between reality and imagination—not just any reality, but one fabricated by the master herself. Sometimes "discrepancies" peek through, but our eyes are so used to perceive this fabricated reality that the absolute truth of these "discrepancies" is perceived as a lie or a conspiracy. Plato's cave in all its glory.

Such is the artwork of **Shony Rivnay**, who exhibits two simulated-abstract paintings positioned at the medium's edge of near-abstraction. The abstraction may serve as a way to blur or disguise a certain aesthetic reality as a voluntary game, or to create an illusion. The abstract painting, which is often perceived by the general public as "easy to execute", can mislead the viewers regarding the fundamentals of painting or the artist's intent. Did the artist mean to embed informal formational codes? Did the artist's spirit command the brushstrokes to a point of dissolution on the canvas? With Rivnay, the deconstruction is clear, since he left behind a collection of floating elements or objects suspended in the canvas space.

In his seminal book Ways of Seeing, painter and art critic John Berger (1926-2017) argued that the gaze at the world is never neutral, but filtered through culture, knowledge, gender, and history. But what happens when what we see is abstract—devoid of imagery to decipher? Viewing abstract painting through Berger's prism raises deep questions about the way we see, the artist's intent, and the meaning of abstraction when no identifiable image is present. In abstraction, viewers are left without a narrative anchor and must therefore engage with the work entirely differently: somatically, emotionally, sensorially. The artist doesn't intend to tell a story, but to convey frequency, color, motion, rhythm, tension, or stillness—creating inner resonance in the viewer. Abstraction is not a void, but a rich space that removes known explanations in favor of a more direct connection with the material, the action, the sensation. Rivnay's paintings become arenas where viewers don't just observe, but are drawn in. Looking at an abstract painting thus becomes not an analysis but participation; the observation itself becomes an act of connection.

On the third floor of the hotel, works are displayed by several artists exploring territorial and collective connections within Israeli society. Hadar Saifan created the series Patrols in the Studio, comprising three lightboxes that reflect the outlines of the Kibbutzim Hanita and Manara, and the village Arab al-Aramshe—which were all evacuated at the outbreak of the war. Saifan patrolled along the Lebanese border adjacent to these settlements, and later in her studio traced their contours onto topographic maps. She then placed perforated black paper over the maps, illuminated them, and slowly traced over them with her camera in long exposure. The camera recorded these movements, creating light sketches of hermetic fences—a kind of wish to protect these places from within the studio. Saifan perceptually restores the splendor of these abandoned communities, creating what look like golden crowns—symbols of life and abundance.

In a similar spirit of marking and warning, **Shahar Marcus** marks a territory in the Judean Desert in his video work **Smoke Cloud**, by walking with a box emitting black smoke that forms a kind of cloud. This act is, on the one hand, a physical standpoint; on the other, an ethical stance. Marcus was influenced by the words of Yitzhak Danziger, quoted in an interview with curator Amnon Barzel in Haaretz:

"The artist's responsibility in society is like that of a teacher, a thinker, a rabbi, a father, a prophet at the gate, a preacher. He must safeguard what has been done here. [...] The artist must raise ideas, point the way, flow like a stream in society, break through obstacles. The artist is a politician, and has in fact always been one."

Indeed, the artist is always political—there is no work of art that does not take a position of some kind.

This also applies to **Carmel Ilan**'s **Frayed Borders**, which draws a line delineating the borders of Israel, thereby taking a political stand. The line is stitched onto crisscrossed strips of torn Hebrew-Arabic / Arabic-Hebrew dictionary pages, and two different hands hold the entire unified surface. The Jewish-French writer Georges Perec (1936–1982) wrote in his famous book **Species of Spaces** (1974):

"Space is a doubt: I have constantly to mark it, to designate it, It is never mine, never given to me, I have to conquer it."*

Ilan enters into dialogue with ideas of spatiality, but

her choice of a Hebrew-Arabic dictionary highlights her critique of current collective realities. While Carmel Ilan tries to mend frayed borders, Shahar Marcus and Hadar Saifan have already gone a step further and are actively marking these borders.

On the second floor, in the gallery space, is an installation reflecting on the concept of the kibbutz, which for decades has functioned—and still does today—as a protective wall for the state. Two works placed on opposing diagonals confront and complement one another: Waterline by Avishai Platek and Line of Fire by Gil Shmerlin. The former is a video in which Platek is seen physically engaging with kibbutz water towers—leaning into them, examining them with his body, almost energetically bonding with these forgotten structures. Once central to life in the kibbutz, the towers distributed water and sometimes served for signaling and lookout. This is an emotional journey expressed physically through Platek's childlike movements, contrasting with the phallic rigidity of the towers. He softens them, perhaps trying to restore their former vitality. Facing it is Gil Shmerlin's pillar of fire, which simulates a rising flame, reshaping and redefining the exhibition space. The fire element balances the water element, creating a visual and

conceptual equilibrium.

In the same space of Platek's kibbutz narrative, Boaz Lanir presents a series of black-and-white photographs from the 1990s. In the series Kibbutz People, Lanir documented kibbutz members and their daily labor, framing it as a historical moment in fear of their disappearance from the Israeli landscape. His photographs are staged, aesthetically meticulous, and echoes the traditions of Western, particularly American, photography. Such series draw on the visual and ethnographic methods of Diane Arbus (1923-1971), who documented the margins of American society. Lanir's technique resembles that of German photographer August Sander (1876-1964): staging, curated composition, careful framing, square formats, and layers of studium (thoughtful contemplation on photography), imbuing the images with historical documentary weight.

Haya Graetz Ran also contributes to this discussion with her series Kibbutz Time, featuring black-painted figures—some reminiscent of children's fairytales, others drawn from kibbutz or village life—painted onto the plastic plates once used in kibbutz dining halls. These plates were manufactured at "Tama", a factory located in Kibbutz Mishmar HaEmek. Occasionally, a black plate appears—acting as a sort of amnesia in the collective Israeli memory. These figures resonate with artists like Kara Walker, who have transformed the black silhouette figure into a potent icon of contemporary art.

Further along the floor, Gal Artzi presents an abstract sculpture made of rusty metal, mounted on a concrete pedestal. This work is an example of abstract sculpture in which line and movement are expressed through the material itself. The viewing experience recalls the aforementioned discussion on Ravnay's abstract paintings, though here the metallic material seems to be frozen in motion—like soft fabric caught in a moment of drift or fold. The overall form is organic and asymmetrical, inviting viewers to move around it and experience the dynamic tension between closed and open spaces, between creases and curves. In this sense, the lines are not drawn but emerge from the very edges of the crumpled metal—lines of motion, lines of tension, sometimes even fault lines. As with abstract paintings, here too the composition is not narrative but emotional, pulling the viewer in.

In the second part of this floor, toward the spa, two large paintings by **Shay Arick** are displayed. These are colorful, expressive works that hover between lyrical abstraction (in the sense of the artist's personal expression) and the musicality of painting—the intimate, spontaneous brushstrokes, though they veer away from the conventional monochromatic lyricism as it's definition in art history. Arick seems to leap between worlds: between an inner, near-spiritual realm and a more figurative outer one. The figures, which appear to be bound to the "womb" of the painting, are held or connected by lines or "umbilical cords". Is this an embryo? Or an already fully formed person engaging with the material world?

Ayelet Amrani Navon's four small paintings, Horizon Line, are on display in the spa's waiting area. These works, as their name suggests, dilute the color even further into a more smeared abstraction, and serve as intermediaries between political and artistic spaces.

Michal Levi Gur's ceramic tile work, Memory of Ruin, composed of layers of ceramic tiles made of different layers of clay and earth and burnt at varying intensities, simulates swirling movements and abstract worlds that invite multiple interpretations. Her work acts as a kind of ceramic archive—a remnant of historical layers belonging to the ancient land on which we live.

Curator: Sharon Toval

^{*} Amnon Barzel, "Yitzhak Danziger: The landscape as a work of art", Haaretz, 29.7.1977.

^{**} Georges Perec, Species of Spaces, trans.: John Sturrock, Penguin Classics, 1974, p. 91.

עדי ארגוב, וידאו ליידי לוטוס - חיבורים בין רישום לדיגיטלי

Adi Argov, Video Lady Lotus - Connections Between Drawing and Digital

> שי אריק, סדרה של רישומי טבע Shay Arick, A Series of Nature Drawings

Gym Hallway

חיה גרץ-רן, מאיה, נעמי,תמה ואלכסנדר

מסדרון חדר כושר

Haya Graetz Ran, Maya, Noemi, Tama and Alexander שחר מרקוס, כרמל ספירלי

איילת עמרני נבון, נדידה מתמדת Ayelet Amrani Navon, Perpetual Migration

Greenscreen (CMYK)

רות אן פקטורוביץ, קו החיים

"don't yet know

בין קומה 4 ל-3

קומה 3

קומה 2

Shahar Marcus, Spiral Carmel

Lobby

שירלי וגנר, שדה ופיקסלים ו-מסך ירוק (CMYK)

Shirley Wegner, Field and Pixels and

שוני ריבנאי, "איך אני מעביר לכן את מה שעדיין איני יודע" Shony Rivnay, "How do I convey what I

קומה 4

Ann Ruth Facktorovich, Lifeline

דיויד אייזיקס, קו המים David Isaacs, The Waterline

Shony Rivnay, "Suspended by fishing lines"

שחר מרקוס, ענן עשן

הדר סייפן, פטרולים בסטודיו Hadar Saifan, Studio Patrols

נוי ותמיר, ראש חנית מס' 7

כרמל אילן, גבולות פרומים

Noy and Tamir, Blade No. 7

איה אליאב, מקלט מס' 12 Aya Eliav, War shelter #12

Avishai Platek, Water Line

Boaz Lanir, From the project Kibbutz People

גל ארצי, ללא כותרת

Haya Graetz Ran, Kibbutz Time

אבישי פלטק, קו המים

גיל שמרלין, קו האש

שי אריק, טבע שני

איילת עמרני נבון, קו האופק 1, קו האופק 2, וקטור/ברבור, שחור לבן ורוד זהב Ayelet Amrani Navon, Horizon 1, Horizon 2,

Vector/Swan, Black White Pink Gold מיכל לוי גור, זכר לחורבן (רשמים) Michal Levy Gur, Remembrance of

Floor 4

Floor 3

Between Floor 4 & 3

שוני ריבנאי, "הכול תלוי באוויר בחוטי דייגים שקופים"

Shahar Marcus, Smoke Cloud

Carmel Ilan, Frayed Edges בין קומה 2 ל-3 Between Floor 2 & 3

Floor 2 בועז לניר, מתוך פרויקט אנשי הקיבוץ

Gil Shmerlin, Fire Line חיה גרץ-רן, זמן קיבוץ

> Gal Atrzi, Untitled ספא

Spa

Shay Arick, Second Nature

Destruction (Impressions)

Hotel Entrance

כניסה למלון

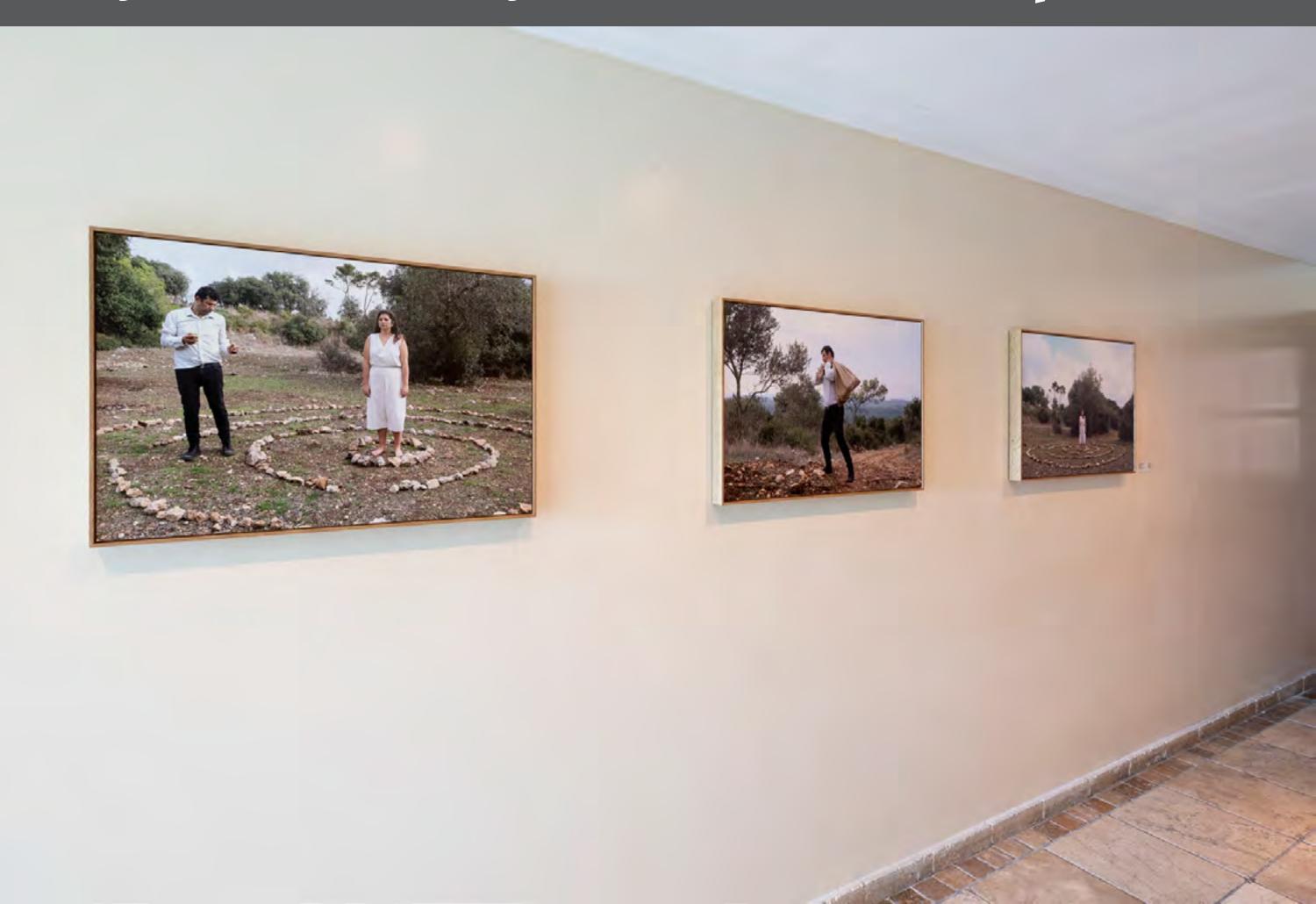
עדי ארגוב, ליידי לוטוס, וידאו אנימציה '1, 2025 Adi Argov, Lady Lotus, Animation Video 1', 2025

שי אריק, עשבים (מבנים מס' 4, 9, 11, 29) מתוך הסדרה 2020 טבע שני, 2020 Shay Arick, Weeds (Constructions No. 4, 9, 11, 29), Second Nature series, 2020

Gym Hallway

מסדרון חדר בושר

חיה גרץ-רן, מאיה, נעמי ,תמה ואלכסנדר, גיר על נייר, 2013

Haya Graetz Ran, Maya, Noemi, Tama and Alexander, pencil on paper, 2013

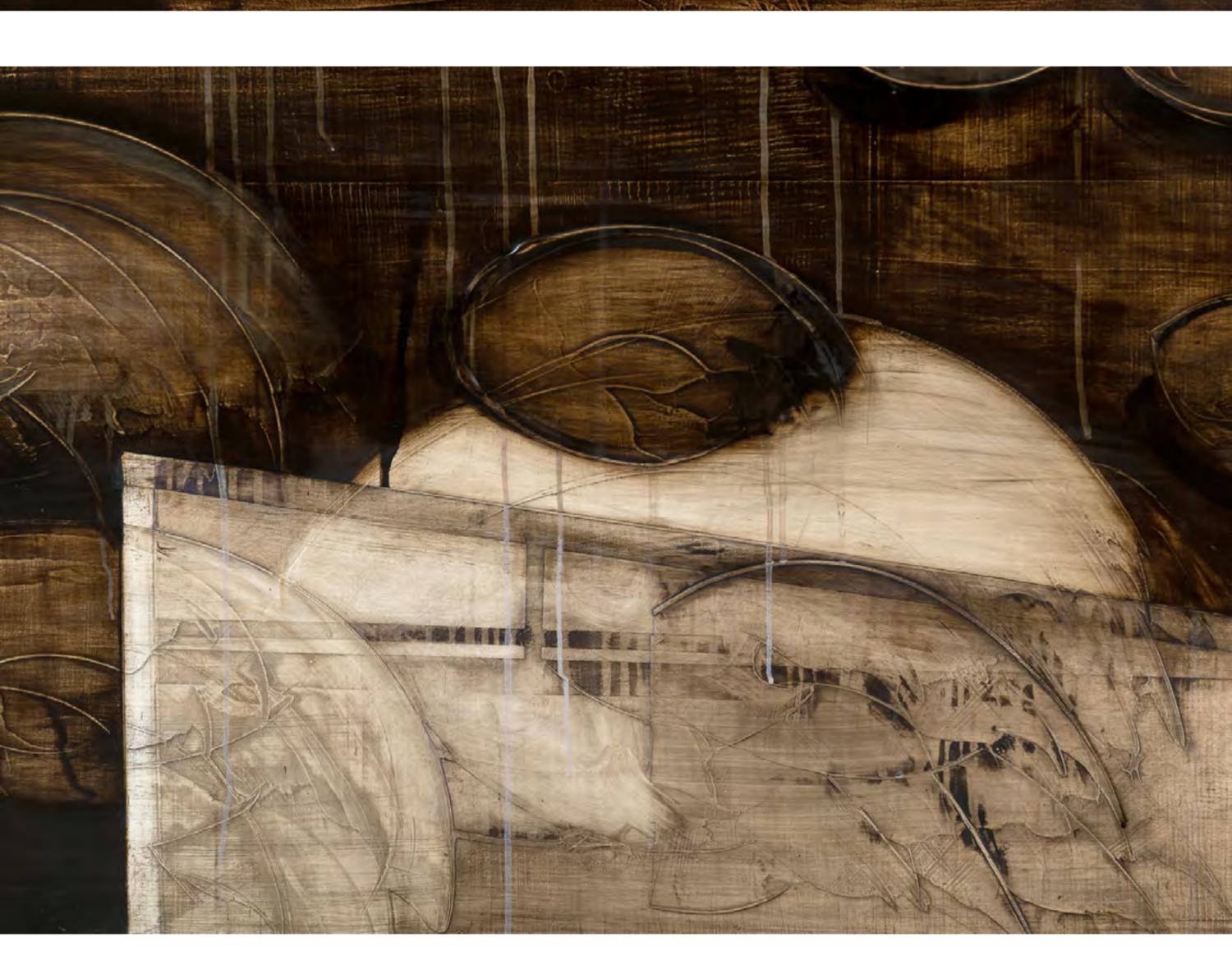

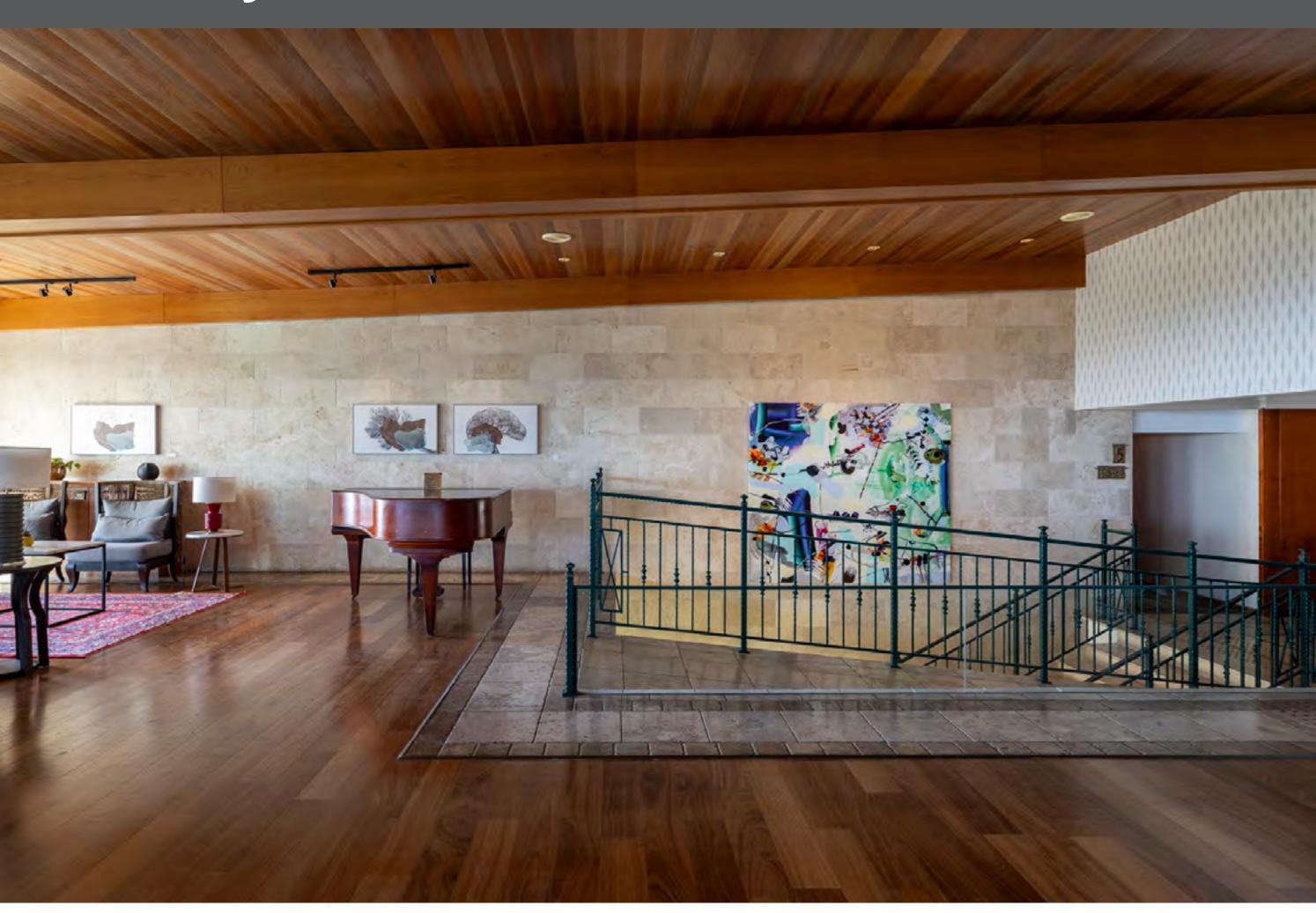
שחר מרקוס, כרמל ספירלי, סטילס מתוך וידאו, 2019 (צילום: נוי אליהו - מצולמת: דנה חרס) Shahar Marcus, Spiral Carmel, Stills from Video, 2019 (Photographer: Noy Eliyahu, Performers: Dana Haras, Shahar Marcus)

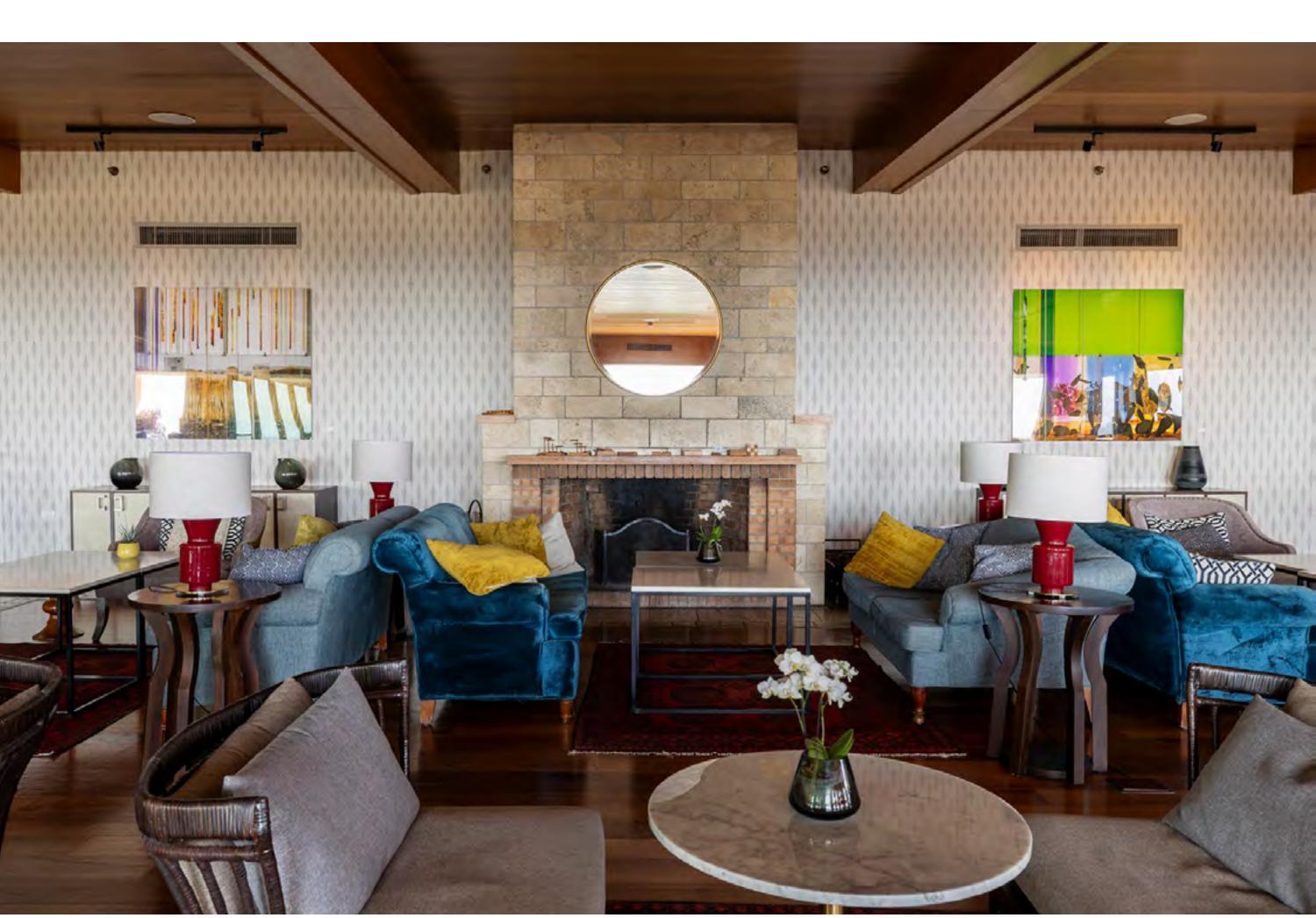

2023 איילת עמרני נבון, נדידה מתמדת, 2023 Ayelet Amrani Navon, Perpetual Migration, 2023

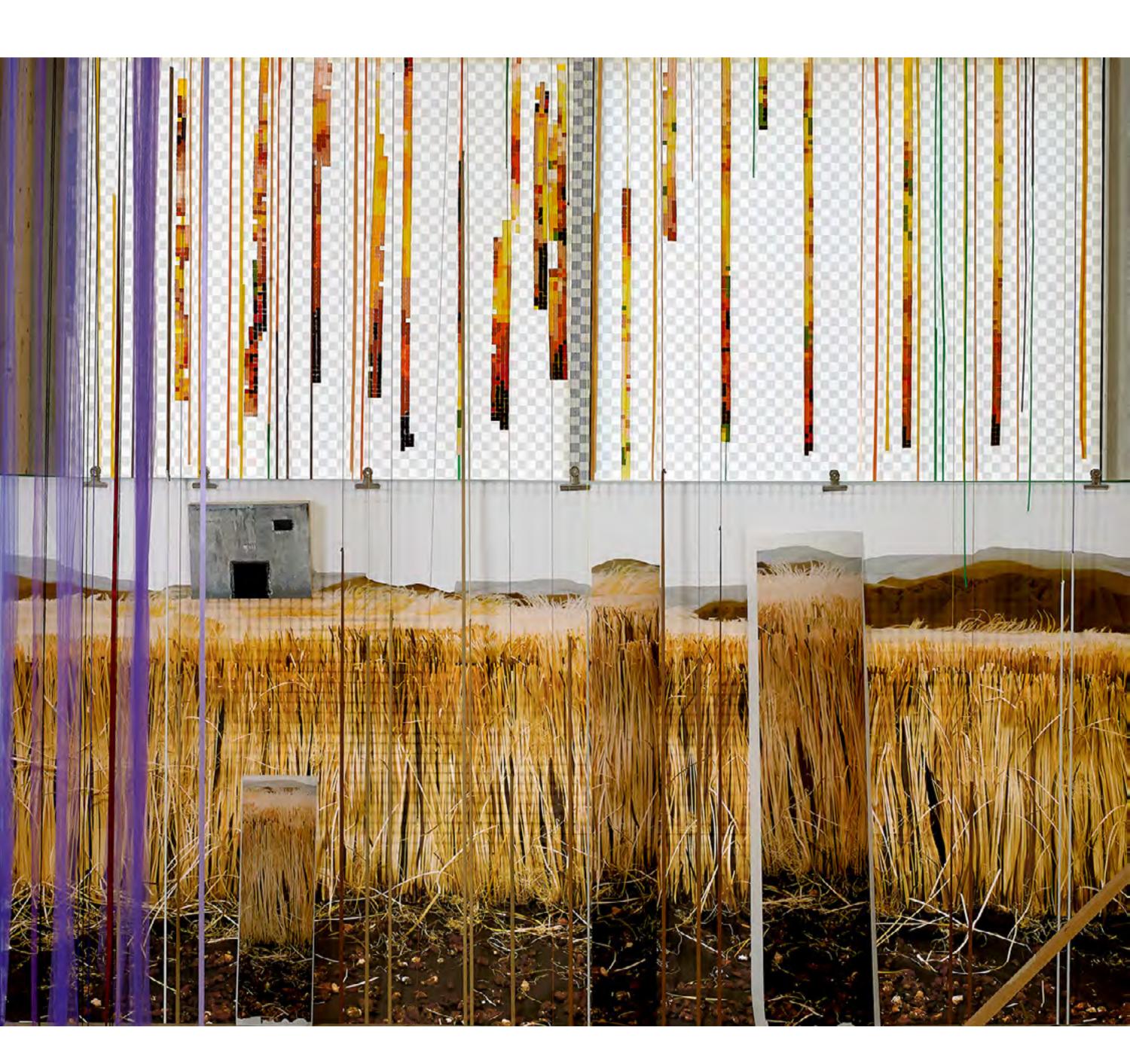

שירלי וגנר, מסך ירוק (CMYK), הזרקת דיו פיגמנטי, מהדורה של 5, 2023 Shirley Wegner, Greenscreen (CMYK), Archival Pigmented Inkjet Print, Edition 5, 2023

שירלי וגנר, שדה ופיקסלים, הדפס הזרקת דיו פיגמנטי, מהדורה של 5, 2022 Shirley Wegner, Field and Pixels, Archival Pigmented Inkjet Print, Edition 5, 2022

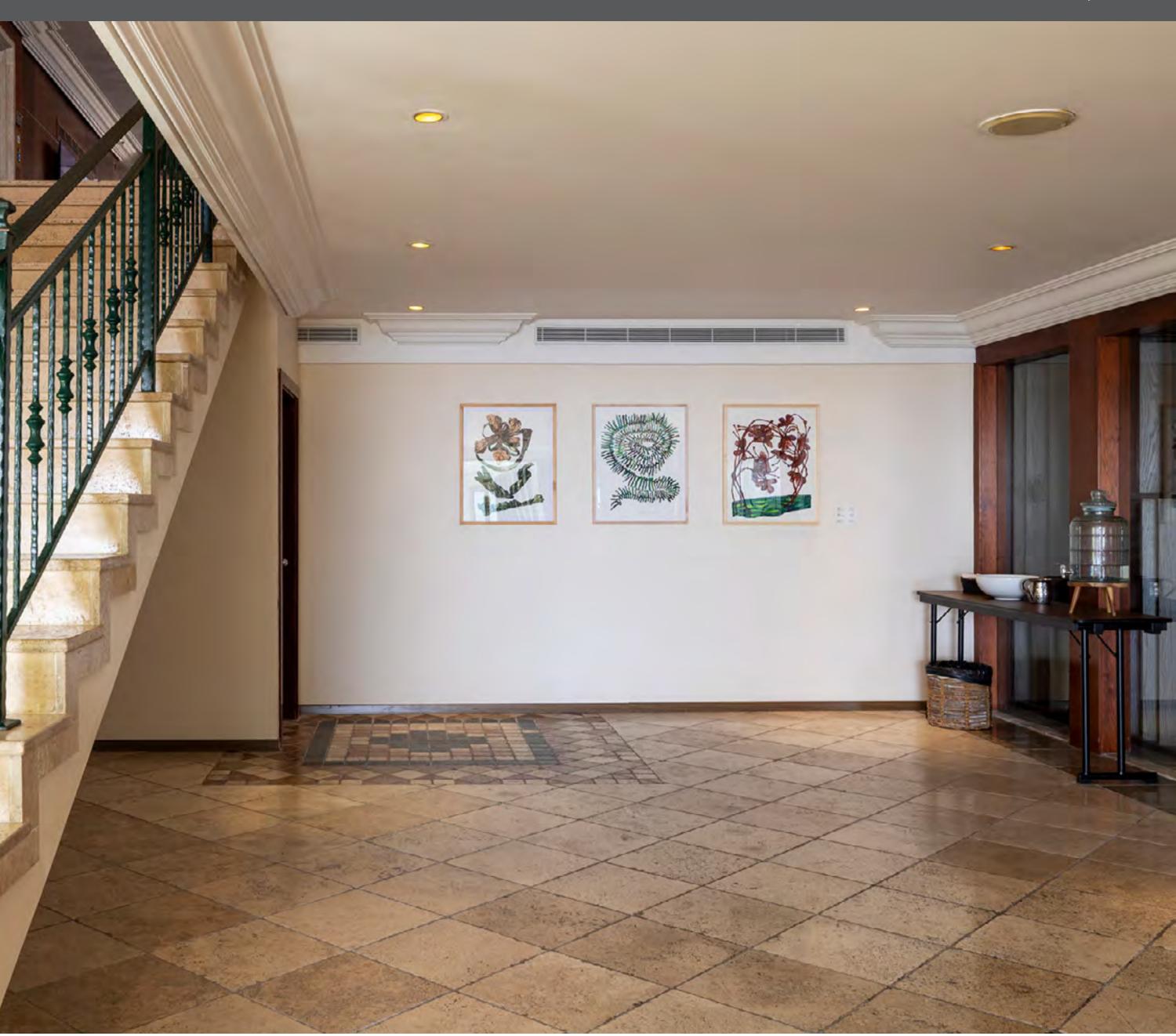

שוני ריבנאי, "איך אני מעביר לכן את מה שעדיין איני
2023 יודע", אקריליק על בד, 2023
Shony Rivnay, "How do I convey what I don't
yet know", Acrylic on Canvas, 2023

רות אן פקטורוביץ, קו החיים, קולאז' מודפס: מתכת, 2025 עץ, זכוכית, Ann Ruth Facktorovich, Lifeline, Printed Collage: Metal, Wood, Glass, 2025

קומה 4

דיויד אייזקס, ללא כותרת, צבעי מים ודיו על נייר, 2024 David Isaacs, Untitled, Aquarelle and Ink on Paper, 2024

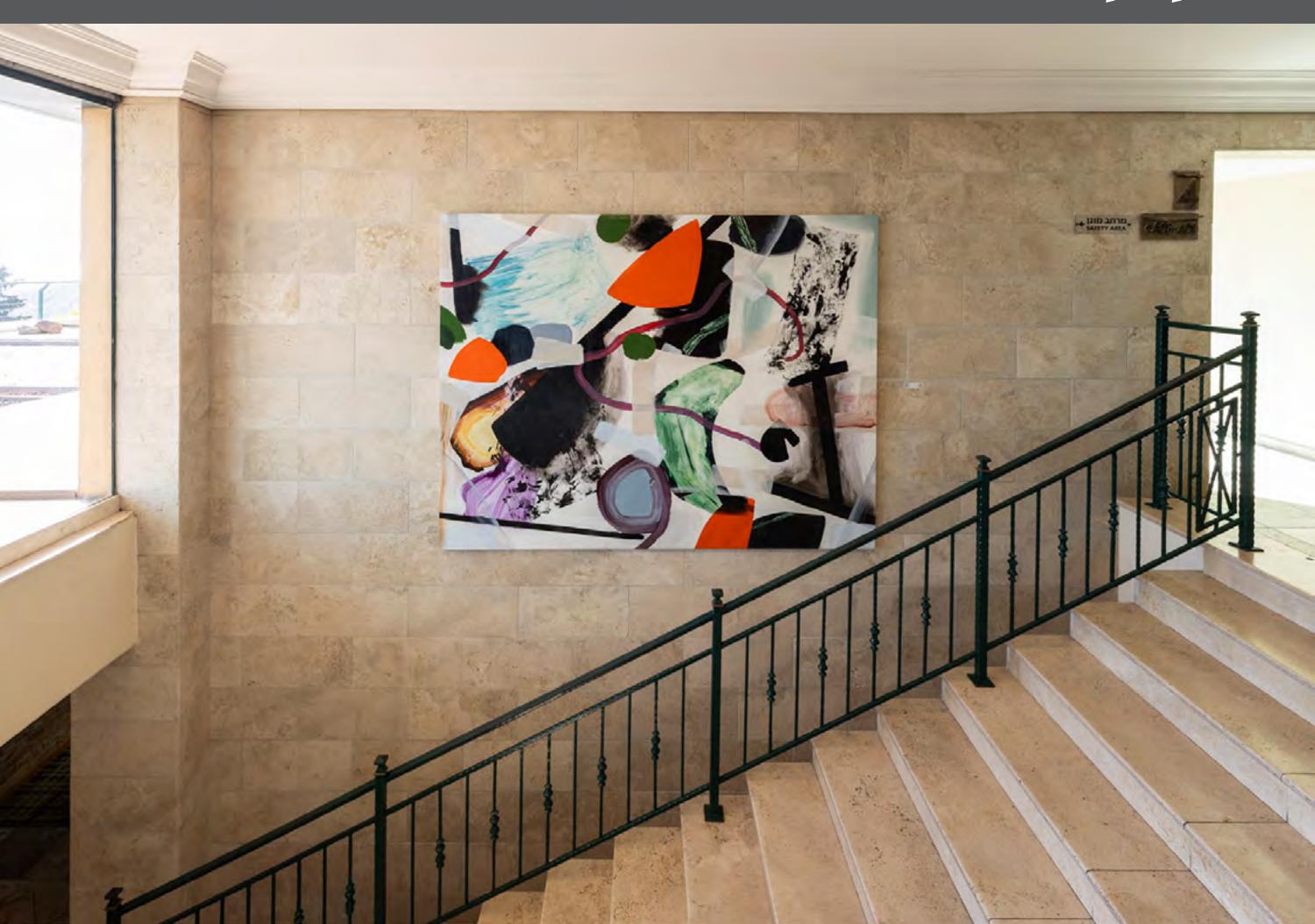
David Isaacs, Untitled, Aquarelle and Ink on Paper, 2024

דיויד אייזקס, ללא כותרת, צבעי מים ודיו על נייר, 2024

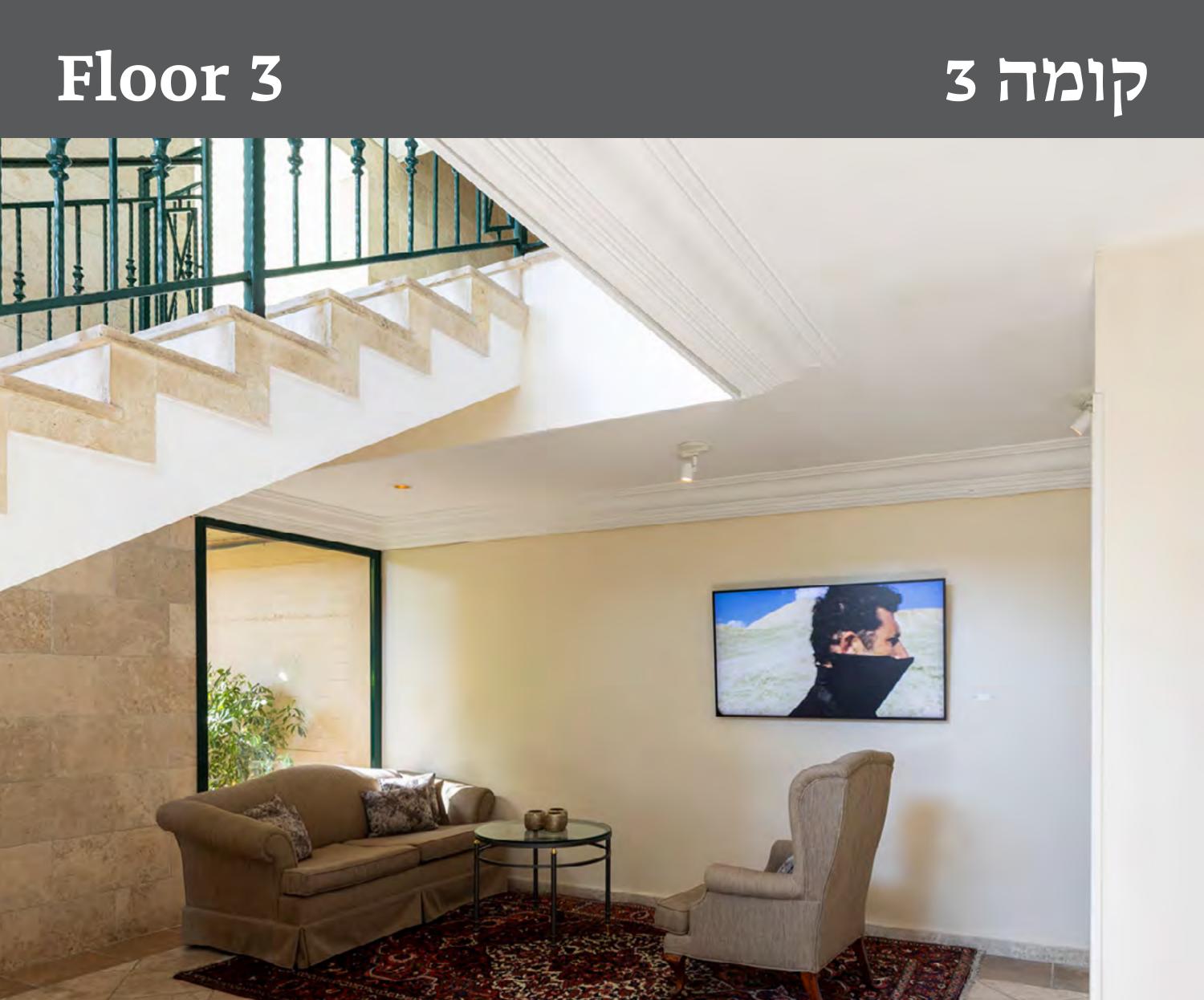
2020 דיויד אייזקס, ללא כותרת, צבעי מים ודיו על נייר, David Isaacs, Untitled, Aquarelle and Ink on Paper, 2020

Between Floor 4 & 3 3-5 4 דין קומה 4 ל-3

שוני ריבנאי, "הכול תלוי באוויר בחוטי דייגים שקופים", אקריליק על בד, 2023 Shony Rivnay, "Suspended by fishing lines", Acrylic on Canvas, 2023

שחר מרקוס, ענן עשן, וידאו (5:13), 2022 Shahar Marcus, Smoke Cloud, Video (5:13), 2022

נוי ותמיר, ראש חנית מס' 7, קרמיקה, 2022 Noy and Tamir, Blade No. 7, Ceramic, 2025

Hadar Saifan, Studio Patrols: Manara (evacuated), 2024

הדר סייפן, פטרולים בסטודיו: מנרה (מפונה), 2024

(evacuated), 2024

Hadar Saifan, Studio Patrols: Arab Al-Aramshe

הדר סייפן, פטרולים בסטודיו: ערב אל עראמשה

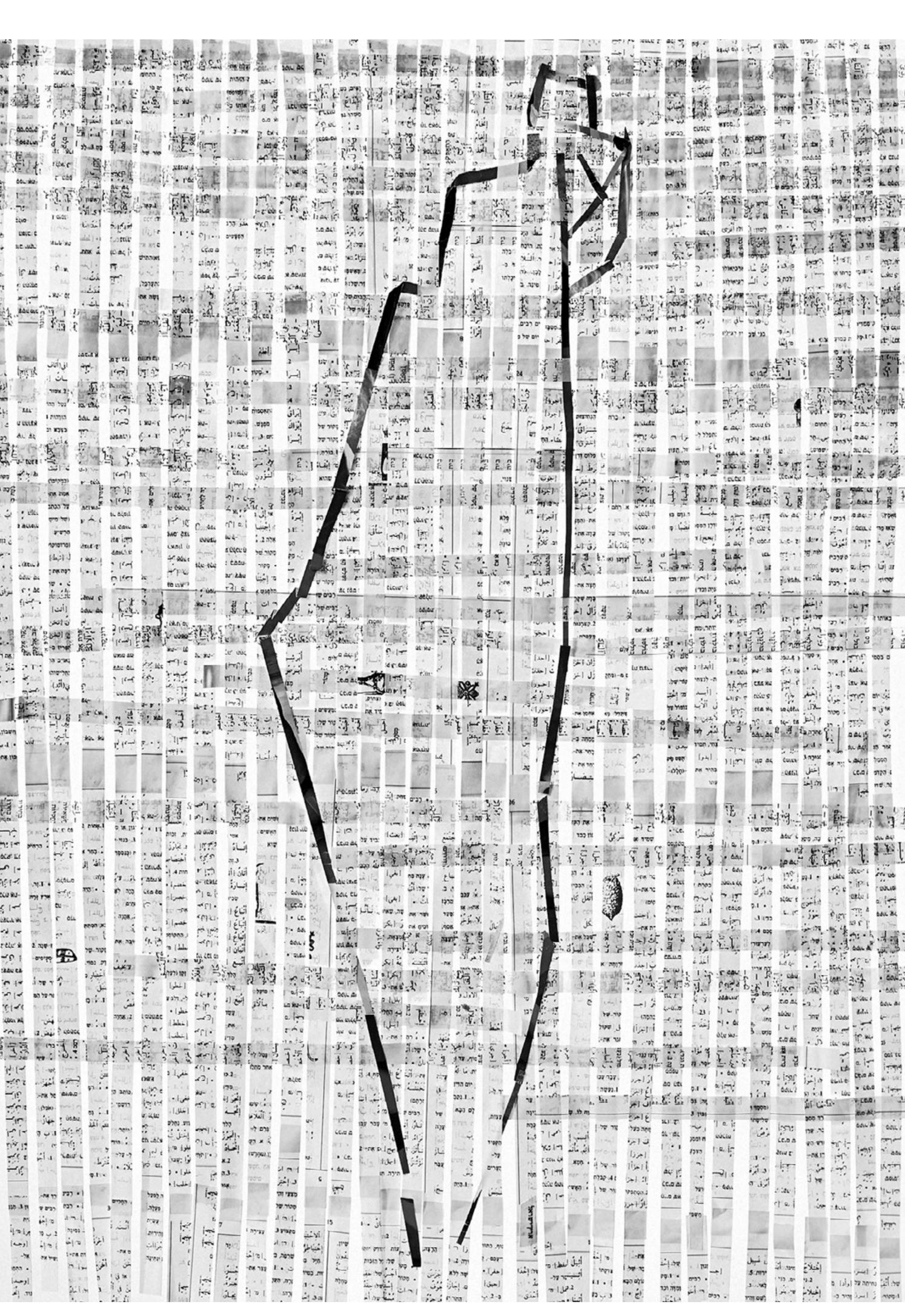
(מפונה), 2024

הדר סייפן, פטרולים בסטודיו: חניתה (מפונה), 2024 Hadar Saifan, Studio Patrols: Hanita (evacuated), 2024

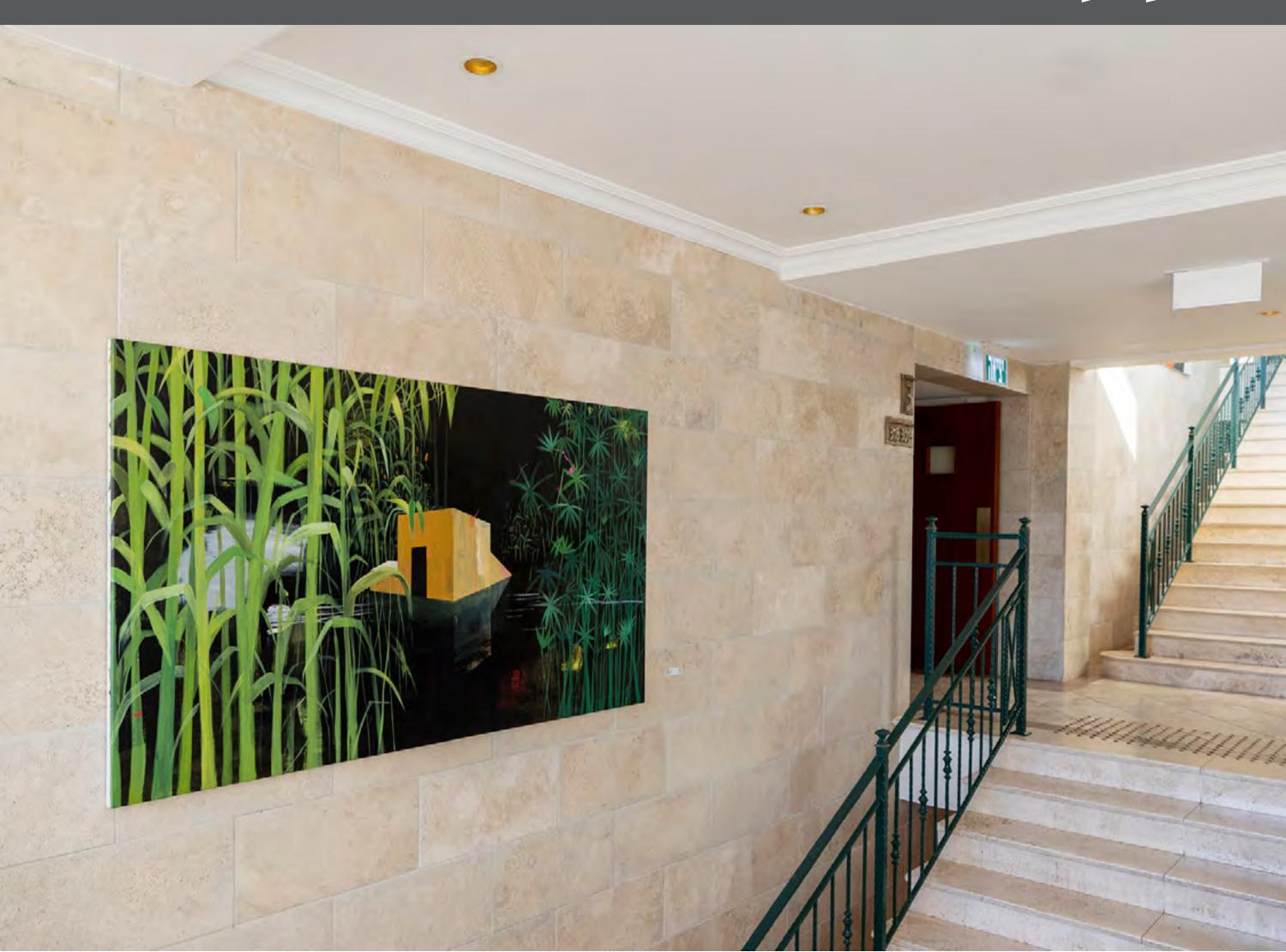
סדרת תצלומים | פטרולים בסטודיו
"במהלך כל המלחמה יצאתי לפטרולים של יום ולילה בשטח,
לאורך ישובי גבול עם לבנון. כשחזרתי לסטודיו שרטטתי את
קו המתאר של כל ישוב על גבי מפות טופוגרפיות. חוררתי
נייר שחור על קו גדר המערכת והנחתי על פנס. העברתי את
המצלמה למצב חשיפה איטית ונעתי איתה על גבי קו המתאר,
בדומה לתנועה של פטרול. המצלמה רשמה את התנועות
ונוצרו רישומי אור של גדרות הרמטיות, כסוג של בקשה להגן
על הישובים מהסטודיו. הישובים נראים כמו תכשיטים זוהרים
בחושך מוחלט."

כרמל אילן, גבולות פרומים, עבודת נייר מתוך מילון עברי-ערבי ערבי-עברי מצולמת, 2022 Carmel Ilan, frayed edges, Photography of Woven papers from Encyclopedia Hebraica, 2022

Between Floor 3 & 2 בין קומה 5 ל-2

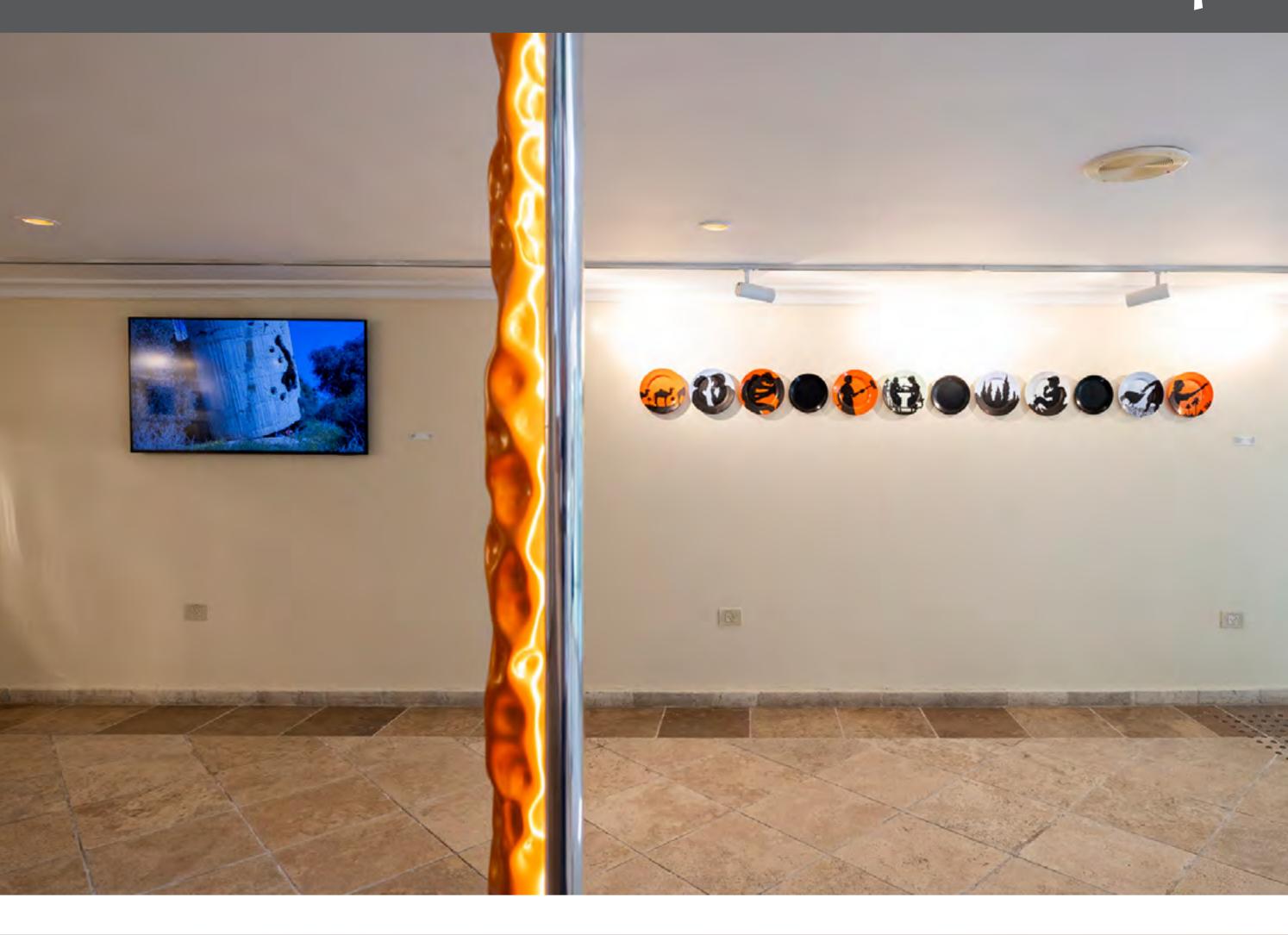

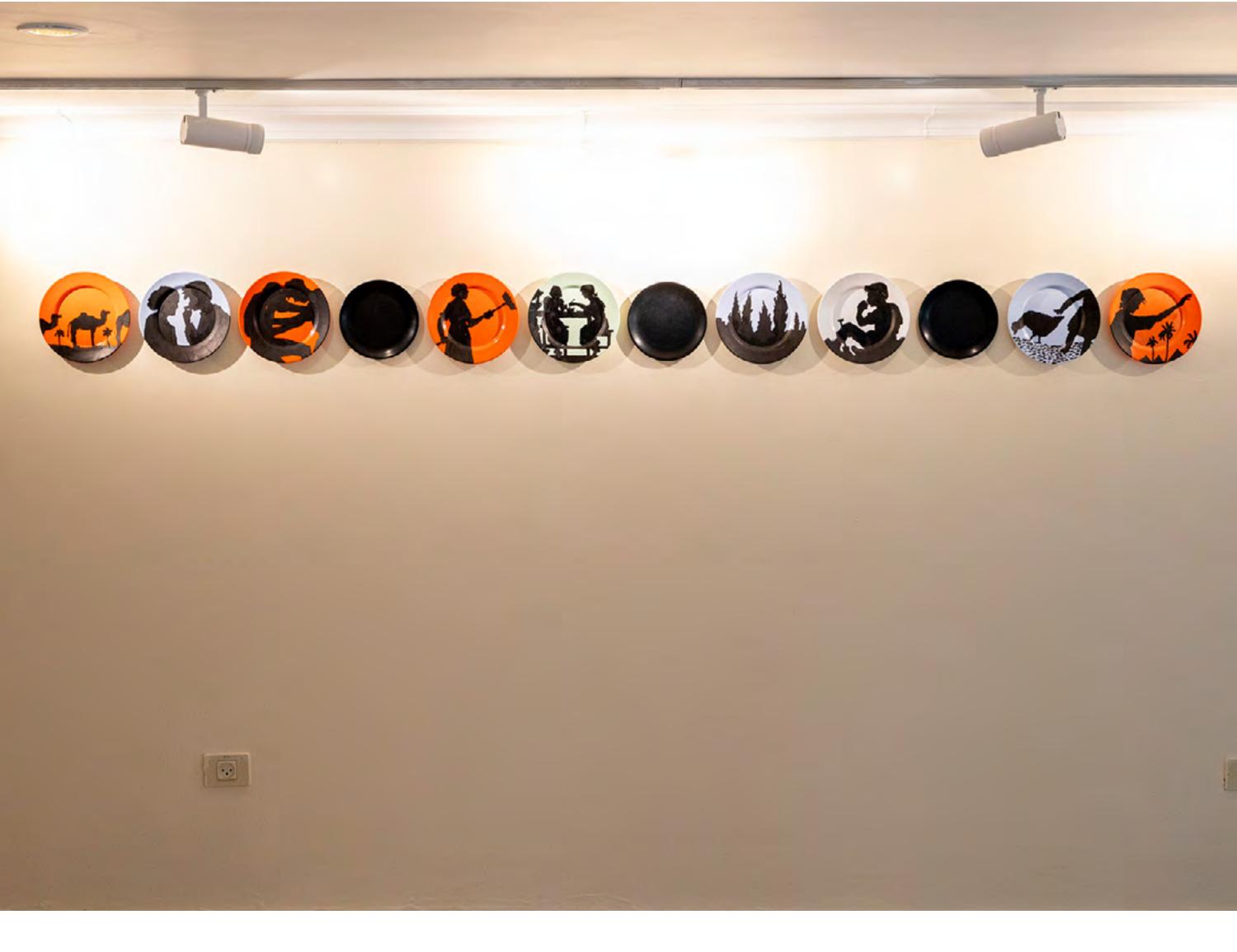
איה אליאב, מקלט מס' 12, אקריליק וצבע תעשייתי על בד, 2022

Aya Eliav, War shelter #12, Acrylics and industrial paint on canvas, 2022

Floor 2 בומה 2 בומה 2 בומה 2 ביומה 2

חיה גרץ-רן, זמן קיבוץ, שמן על צלחות פלסטיק מחדר האוכל במפעל "תמה", קיבוץ משמר העמק, 2009 Haya Graetz Ran, Kibbutz Time, Oil on plastic plates from the Kibbutz dining room "Tama" factory, Kibbutz Mishmar HaEmek, 2009

בועז לניר, לברי ושמואל במוסך — שער העמקים, 1990 Boaz Lanir, Lavri and Shmuel at the garage — Shaar Haamakim, 1990

Boaz Lanir, Mike and Maya in a ploughed field

— Shaar Haamakim, 2008

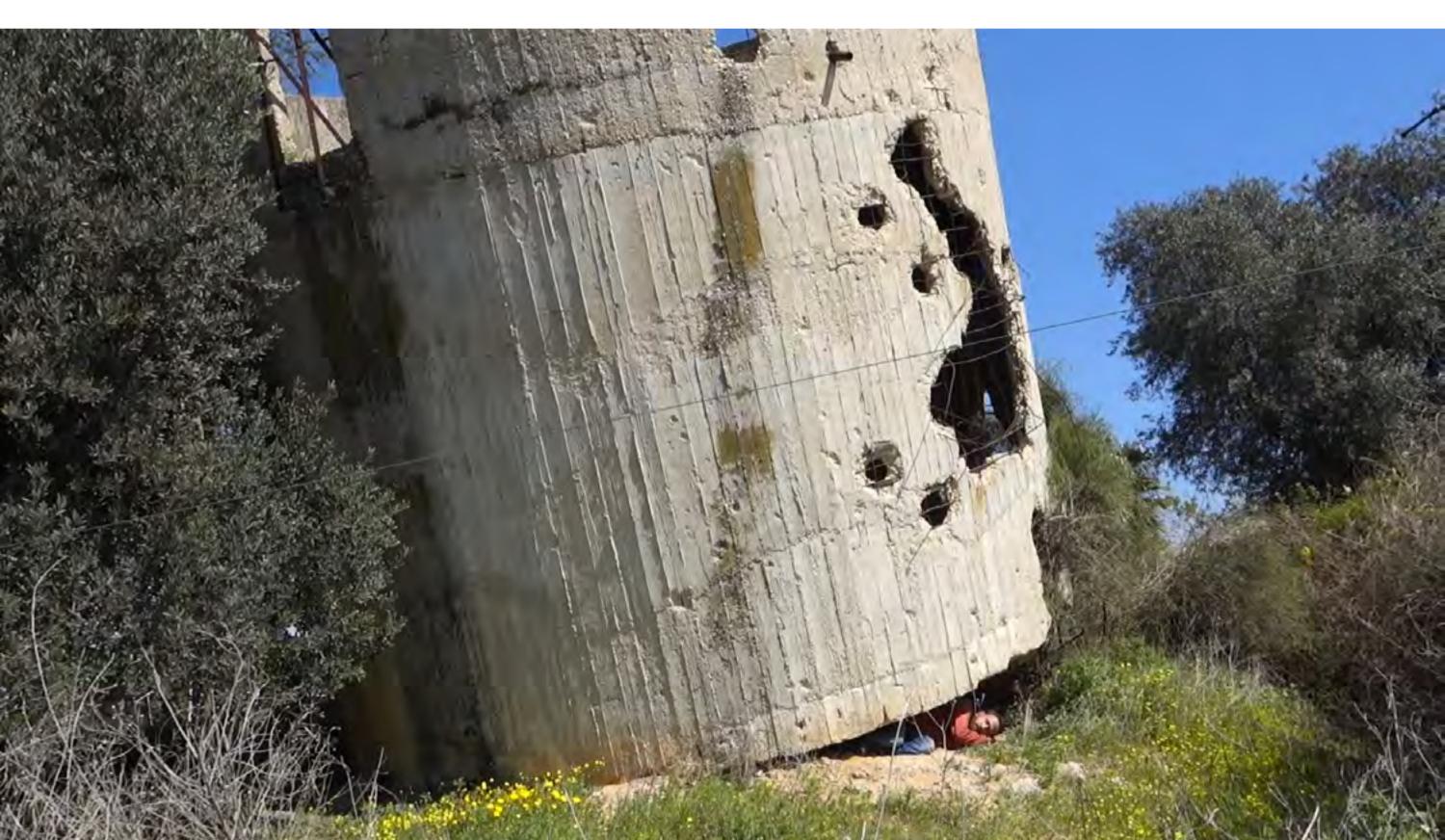
2008

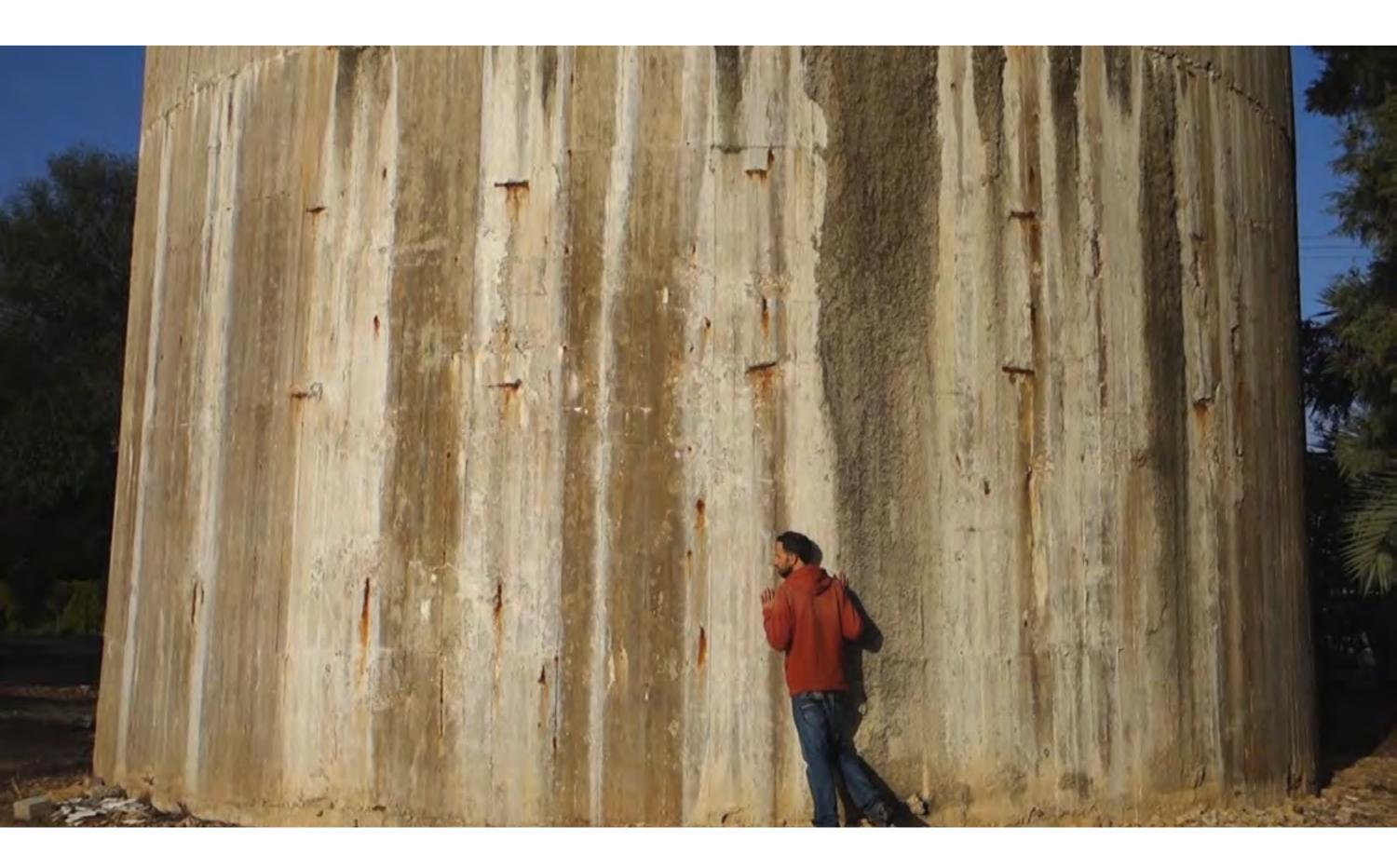

בועז לניר, אילן, אריאל ורוני במפעל — שער העמקים, 1992 Boaz Lanir, Ilan, Ariel and Roni at the factory — Saar Haamakim, 1992

אבישי פלטק, קו המים (7:41), וידאו, 2017 Avishai Platek, Water Line (7:41), Video, 2017

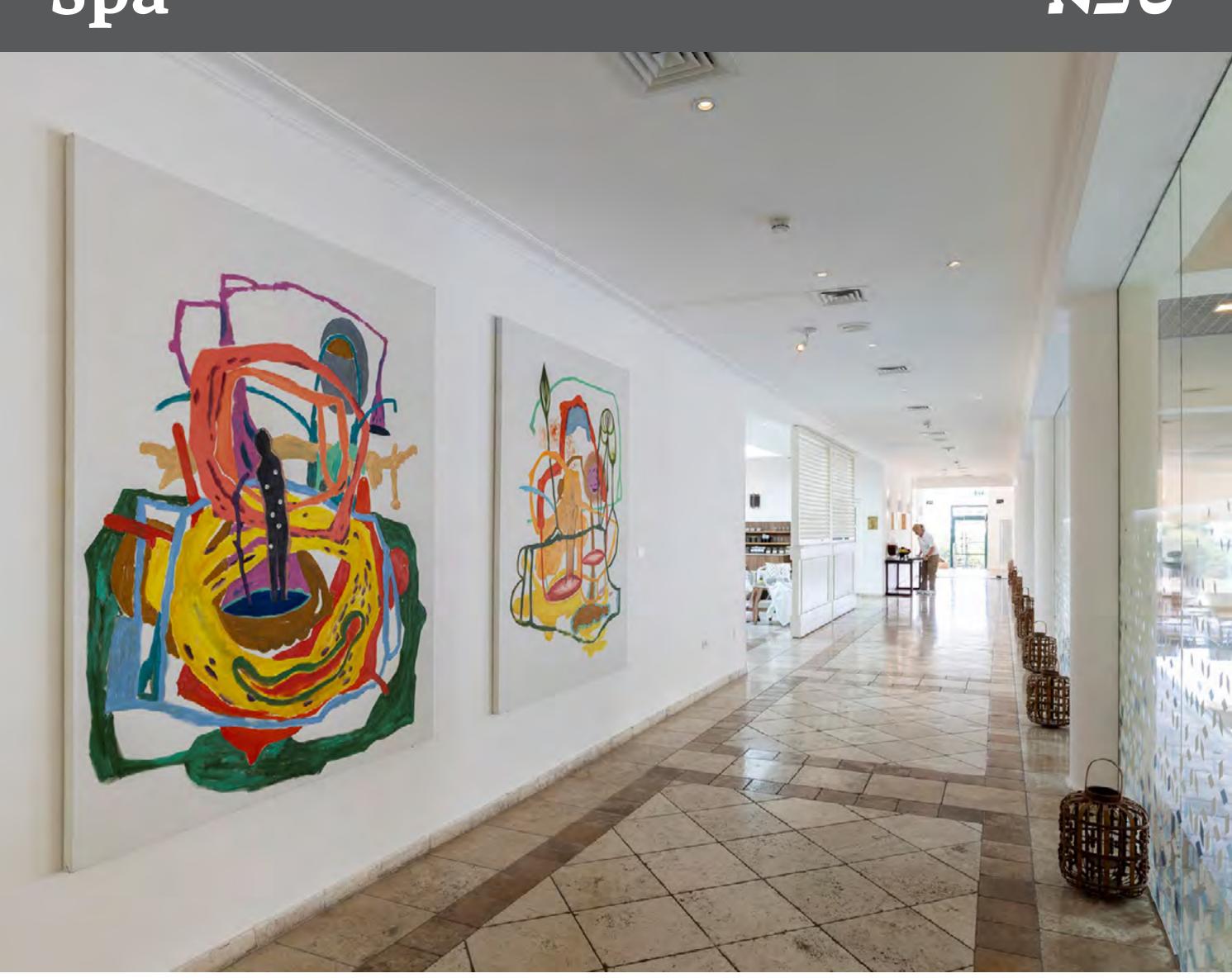

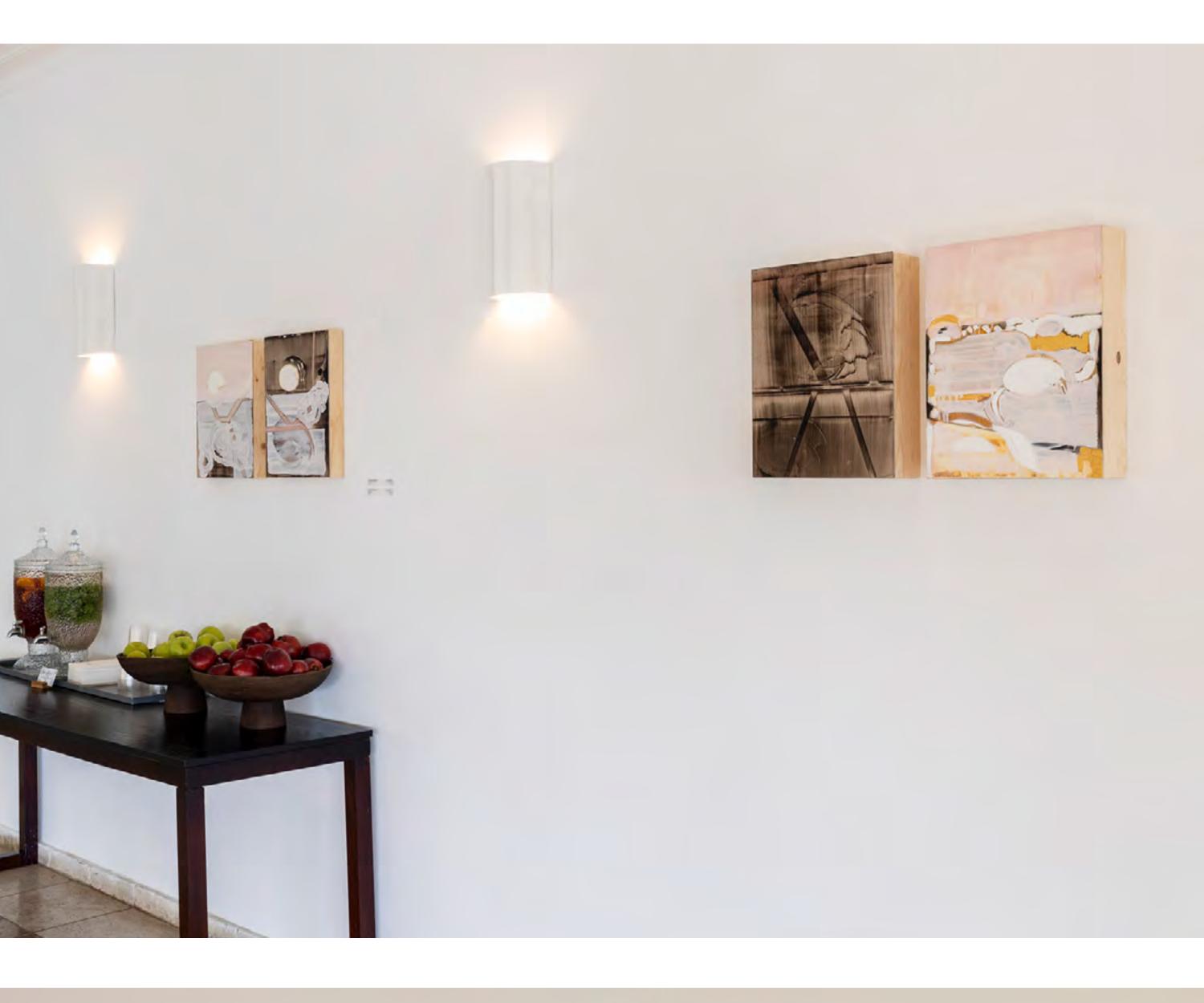
גיל שמרלין, קו האש, אלומיניום, צבעי פנינה, לדים בגוון חם, ריקוע ידני, 2025 **Gil Shmerlin**, Fire Line, Aluminum, pearlescent paint, warm-tone LEDs, Hand-hammered, 2025

גל ארצי, ללא כותרת, מתכת ובטון, 2024 Gal Artzi, Untitled, Metal and Concrete, 2024

Spa N50

שי אריק, בריכה צהובה, שמן על בד, 2022 Shay Arick, Yellow Pool, Oil on Canvas, 2022

2022 שי אריק, ילד כוכבים, שמן על בד, 2022 Shay Arick, Star Kid, Oil on Canvas, 2022

2024 איילת עמרני נבון, שחור לבן ורוד זהב, 2024 Ayelet Amrani Navon, Black White Pink Gold, 2024

מיכל לוי גור, זכר לחורבן (רשמים), אריחי חרסית אפורה, מצופים באדמות, חרסיות ומתכות, שריפה בשכבות, רישום בחרסית שחורה, 2024 Michal Levy Gur, Remembrance of Destruction (Impressions), 2024